

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1Csp/1/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8225200006
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Dulina
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2025:8225200006.4

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Tomášom Dulinom v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, zastúpenej: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: POHOTOVOST' s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpenému: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníkova 3/A, Bratislava, IČO: 42 185 190, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že úver poskytnutý na základe Zmluvy o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, je bezúročný a bez poplatkov.

II. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, v bode 04., v časti, v znení: „V prípade, ak bude dlžník v omeškaní s niektorou splátkou sedem dní a viac, je povinný túto omeškanú splátku uhradiť do rúk mandatára v hotovosti spolu so zmluvnou pokutou 300,- Sk za každý jeden prípad omeškania.“ a v časti, v znení: „V prípade, že dlžník neuhradí včas dve po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, stáva sa celý dlh splatný okamžite a dlžník má možnosť uhradiť dve po sebe idúce splátky spolu so zmluvnou pokutou vo výške 300,- Sk do rúk mandatára v hotovosti alebo poukázať na účet veriteľa s možnosťou návratu platenia podľa pôvodného splátkového kalendára. Dlžník sa zaväzuje uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku v prípade porušenia podmienok tejto zmluvy čiastku 30,- Sk ako paušálnu úhradu nákladov a administratívy s tým spojenej do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, v bode 05., v znení: „Dlžník s veriteľom uzatvára súčasne Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov ako formu zabezpečenia uspokojenia pohľadávky veriteľa, ktorej účinnosť je podmienená neuhradením dvoch po sebe idúcich splátok, keď nastáva splatnosť celého dlhu. Vo vzťahu k zamestnávateľovi dlžníka preukáže veriteľ skutočnosť, že nastala splatnosť dlhu prehlásením, v ktorom zároveň vyzve zamestnávateľa na vykonanie dohodnutých zrážok. Dlžník dáva výslovný súhlas k tomu, aby veriteľ doplnil do čl. I písm. b) Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov aktuálny zostatok dlhu k dátumu, keď bude uvedená dohoda predložená zamestnávateľovi dlžníka. Dlžník dáva veriteľovi aj súhlas k tomu, aby v jeho mene dopísal do Dohody o zrážkach zo mzdy údaje o jeho aktuálnom zamestnávateľovi v prípade zmeny zamestnávateľa počas trvania zmluvného vzťahu. Tak isto dlžník súhlasí s tým, aby zamestnávateľ vykonával zo mzdy dlžníka dohodnuté mesačné zrážky až do výšky aktuálnej pohľadávky a poukazyval ich na účet veriteľa. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na dlžníka, ktorý nie je poberateľom mzdy.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, v bode 06., v časti v znení: „Zmluvné strany sa dohodli na tom, že v prípade, ak sa stane splatný celý dlh naraz v zmysle bodu 4 týchto podmienok, zaväzuje sa dlžník zaplatiť veriteľovi úrok z omeškania vo výške 0,25 % z dlžnej sumy za

každý deň omeškania odo dňa, keď sa stal splatný celý dlh, až do dňa jeho uhradenia.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, v bode 09., o tej časti záväzku dlžníka: „že v prípade zmeny adresy, alebo zásadných zmien v osobných pomeroch, túto skutočnosť bez zbytočného odkladu písomne oznámi veriteľovi. V prípade porušenia tejto povinnosti sa dlžník zaväzuje uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 1000,- Sk do piatich dní od doručenia písomnej výzvy veriteľa.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, v bode 13., o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú: „dve tretiny, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VII. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, v bode 18., v časti v znení: „Obidve zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VIII. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, v bode 20., v znení: „Účastníci sa dohodli, že dlžník dáva výslovný súhlas na to, aby mu veriteľ zasielal akékoľvek upomienky, SMS správy na mobilné telefóny a e-mail uvedené v žiadosti o úver alebo v hlavičke tejto zmluvy (upozornenia na termíny splátok, splatnosť celého dlhu a iné skutočnosti).“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IX. V prevyšujúcom rozsahu žalobu z a m i e t a .

X. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 31.12.2024 domáhala určenia, že úver poskytnutý žalobkyni na základe Zmluvy o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, je bezúročný a bez poplatkov. Ďalej sa žalobkyňa domáhala, aby súd určil, že:

· zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.8.2004, v bode 04., v znení: „V prípade, ak bude dlžník v omeškaní s niektorou splátkou sedem dní a viac, je povinný túto omeškanú splátku uhradiť do rúk mandatára v hotovosti spolu so zmluvnou pokutou 300,- Sk za každý jeden prípad omeškania. Ostatné splátky je dlžník povinný platiť podľa splátkového kalendára naďalej vkladovými lístkami alebo prevodnými príkazmi. V prípade, že dlžník neuhradí včas dve po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky, stáva sa celý dlh splatný okamžite a dlžník má možnosť uhradiť dve po sebe idúce splátky spolu so zmluvnou pokutou vo výške 300,- Sk do rúk mandatára v hotovosti alebo poukázať na účet veriteľa s možnosťou návratu platenia podľa pôvodného splátkového kalendára. Dlžník sa zaväzuje uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku v prípade porušenia podmienok tejto zmluvy čiastku 30,- Sk ako paušálnu úhradu nákladov a administratívy s tým spojených do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu.“

· zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.8.2004, v bode 05., v znení: „Dlžník s veriteľom uzatvára súčasne Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov ako formu zabezpečenia uspokojenia pohľadávky veriteľa, ktorej účinnosť je podmienená neuhradením dvoch po sebe idúcich splátok, keď nastáva splatnosť celého dlhu. Vo vzťahu k zamestnávateľovi dlžníka preukáže veriteľ skutočnosť, že nastala splatnosť dlhu prehlásením, v ktorom zároveň vyzve zamestnávateľa na vykonanie dohodnutých zrážok. Dlžník dáva

výslovný súhlas k tomu, aby veriteľ doplnil do čl. 1 písm. b/ Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov aktuálny zostatok dlhu k dátumu, keď bude uvedená dohoda predložená zamestnávateľovi dlžníka. Dlžník dáva veriteľovi aj súhlas k tomu, aby v jeho mene dopísal do Dohody o zrážkach zo mzdy údaje o jeho aktuálnom zamestnávateľovi v prípade zmeny zamestnávateľa počas trvania zmluvného vzťahu. Tak isto dlžník súhlasí s tým, aby zamestnávateľ vykonával zo mzdy dlžníka dohodnuté mesačné zrážky až do výšky aktuálnej pohľadávky a poukazoval ich na účet veriteľa. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na dlžníka, ktorý nie je poberateľom mzdy.“

· zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.8.2004, v bode 06., v znení: „Zmluvné strany sa dohodli na tom, že v prípade, ak sa stane splatný celý dlh naraz v zmysle bodu 4 týchto podmienok, zaväzuje sa dlžník zaplatiť veriteľovi úrok z omeškania vo výške 0,25 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa, keď sa stal splatný celý dlh, až do dňa jeho uhradenia.“

· zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.8.2004, v bode 09., v znení: „Dlžník sa zaväzuje platiť dohodnuté splátky včas a v súlade s uzatvorenou zmluvou a ďalej sa zaväzuje, že v prípade zmeny adresy, alebo zásadných zmien v osobných pomeroch, túto skutočnosť bez zbytočného odkladu písomne oznámi veriteľovi. V prípade porušenia tejto povinnosti sa dlžník zaväzuje uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 1000,- Sk do piatich dní od doručenia písomnej výzvy veriteľa.“

· zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.8.2004, v bode 13., o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“,

· zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.8.2004, v bode 18., v znení: „Obidve zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom.“

· zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.8.2004, v bode 20., v znení: „Účastníci sa dohodli, že dlžník dáva výslovný súhlas na to, aby mu veriteľ zasielal akékoľvek upomienky, SMS správy na mobilné telefóny a e-mail uvedené v žiadosti o úver alebo v hlavičke tejto zmluvy (upozornenia na termíny splátok, splatnosť celého dlhu a iné skutočnosti).“,

sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

2. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzatvorila spotrebiteľskú zmluvu. Ide o Zmluvu o úvere č. 8440042, z 27.08.2004 (ďalej len Zmluva), na základe ktorej jej žalovaná poskytla úver vo výške 265,55 eura (8 000 Sk), za poplatok vo výške 212,44 eura (6 400 Sk) s tým, že celkovú čiastku vo výške 477,99 eura (14 400,- Sk) žalovanej zaplatí v 10 mesačných splátkach vo výške 47,80 eura (1 440 Sk). Žalovanej na predmetný úver žalobkyňa zaplatila 335,91 eura. Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu, ktorú žalobkyňa uzatvorila ako spotrebiteľka so žalovanou, dodávateľkou finančnej služby, podľa zákona č. 258/2001 Z. z., o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZoSÚ). Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, Zmluva musí obsahovať náležitosti podľa § 4 ods. 2 ZoSÚ, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Podľa ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí, obsahuje najmä: - ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. g/ ZoSÚ). Zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. g/ ZoSÚ. Žalovanej na predmetný úver zaplatila sumu 335,91 eura. Pri poskytnutí úveru 265,55 eura, sa teda žalovaná na úkor žalobkyne mohla bezdôvodne obohatiť o sumu 70,36 eura. Podmienkou priznania bezdôvodného obohatenia je posúdenie súdom, či ide o úver bezúročný a bezpoplatkový a z tohto zistenia súdu sa aj žalobkyňa dozvie, či sa žalovaná na jej úkor bezdôvodne obohatila, alebo nie, a v akej výške. Zmluvná pokuta bola stanovená paušálne bez ohľadu na výšku dlhu, a teda umožňuje aj pri nepatrnom omeškaní spotrebiteľa uplatniť voči nemu zmluvnú pokutu v neprimeranej výške. Za neurčitú súd považuje zmluvnú podmienku ohľadom platby 2 eur za každú zaslanú upomienku v prípade porušenia podmienok tejto

zmluvy, keďže sa nekonkretizuje porušenie zmluvných podmienok, čo by mohlo viesť k zneužitiu tohto ustanovenia opakovaným zasielaním upomienok aj pri nezáväznom, alebo tom istom porušení zmluvnej podmienky. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je priamo včlenená do všeobecných podmienok poskytnutia úveru k Zmluve. Takéto zmluvné dojednanie vytvára hrubú nerovnováhu medzi stranami zmluvy, v neprospech spotrebiteľa, pričom spotrebiteľovi hrozí, že aplikáciou predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy mu dôjde k vzniku priamej majetkovej škody vo forme mesačnej zrážky zo mzdy. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy totiž nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Závažnosť a dopady aplikácie dohody o zrážkach zo mzdy na spotrebiteľa sú tak nepriaznivé, že si vyžadujú osobitné dojednanie a nie zakomponovanie dohody o zrážkach zo mzdy do úverových podmienok spotrebiteľskej zmluvy tak, aby unikli pozornosti spotrebiteľa, čo už mnohokrát judikovali aj sudy SR. Ohľadom zmluvnej podmienky, ktorá je uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, v bode 06., uviedla, že ide o zdanlivo percentuálne nízky úrok z omeškania, ktorý evokuje spotrebiteľovi preňho zvládnuteľné predraženie úveru, avšak v skutočnosti predstavuje ročnú úrokovú sadzbu vo výške až 91,25 %. Takéto dojednanie spôsobuje situáciu, že sa spotrebiteľovi za veľmi krátky čas navýši celkový dlh a v konečnom dôsledku sa nejedná o nič iné, ako o úžernú prax žalovanej. Ohľadom neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v bode 09. Zmluvy uviedla, aj keď vo vzťahu k inému dodávateľovi, že o neprijateľnosti už rozhodol Okresný súd Prešov rozsudkom, sp. zn. 11C/115/2016, zo dňa 29.06.2016. Navyše žalovaná zaťažila v súdnej veci predmetnú zmluvnú podmienku ešte aj zmluvnou pokutou, čo jej neprijateľnosť ešte viac zdôrazňuje. Ohľadom zmluvnej podmienky, ktorá je uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, v bode 13. žalobkyňa uviedla, že ide u žalovanej o notoricky neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ohľadom zmluvnej podmienky, ktorá je uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, v bode 18. žalobkyňa uviedla, že ide o spotrebiteľskú vec, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Nakoľko spravovanie záväzkového vzťahu ustanoveniami Obchodného zákonníka by bolo pre žalobkyňu nevýhodnejšie, táto zmluvná podmienka vytvára materiálnu disproporciu v jej neprospech podľa § 53 ods. 1 OZ, pretože sa týmto vopred vzdáva svojich zákonných práv a zhoršuje si tým svoje zmluvné postavenie, ako to predpokladá § 54 ods. 1 OZ v súvislosti s § 52 ods. 2 a § 39 OZ. Navyše, nejde o jej individuálne dojednanie a ide o stav podľa § 53 ods. 2 OZ. Aj táto zmluvná podmienka je už notoricky známou neprijateľnou zmluvnou podmienkou, napriek praxou všetkých obchodníkov, ktorí ju používajú. Predmetná zmluvná podmienka neobsahuje žiadne obmedzenia, ktoré by umožňovali brániť dodávateľovi nadmerne obťažovať spotrebiteľa rozsahom komunikácie, čo sa týka jej obsahu, početnosti, používania v dňoch pracovného pokoja a voľna, prípadne dennej doby, v ktorej by mohla byť komunikácia uskutočňovaná, pričom nadmerné obťažovanie umožňuje aj slovné spojenie „a iné skutočnosti“, keď v tejto časti je sporné, k čomu vlastne dal spotrebiteľ súhlas, čo sa týka určitosti tohto súhlasu ako platného prejavu vôle. Žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok podávam z dôvodu verejného záujmu, vyplývajúceho z jednej z hlavných politík primárneho práva EÚ, ktorým je ochrana spotrebiteľov, ako je to konkretizované v sekundárnom práve EÚ, predovšetkým v Smernici Rady 93/13/EHS a ako to vyplýva z rozsudkov Súdného dvora EÚ, ktoré európske právo vykladajú, v spojení s mojim záujmom, keď žalovaná sa z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatila o sumu 70,36 eura. Úver jej žalovaná poskytla vo výške 265,55 eura a žalobkyňa zaplatila 335,91 eura. Žalovaná využila zmluvnú podmienku týkajúcu sa rozhodcovského konania a nechala si vydať rozhodcovský rozsudok. Následne, v exekučnom konaní, si titulom rozhodcovského rozsudku uplatnila proti žalobkyni, spolu s úrokmi z omeškania, ďalšiu sumu, prevyšujúcu 334,59 eura (10 080 Sk). Svojim postupom ju tak žalovaná udržiavala v permanentnom strese počas exekučného konania, až do jej právoplatného zastavenia 31.03.2015, to je cca 10 rokov. Nakoľko jej reštitučný nárok voči žalovanej je premlčaný, má záujem, aspoň čiastočne kompenzovať, žalovanou spôsobenú finančnú a psychickú ujmu, legálnym obohatením sa na úkor žalovanej, prostredníctvom inštitútu primeraného finančného zadostučenia (ďalej len PFZ), na zaplatenie ktorého mieni podať, v prípade splnenia hmotnoprávných podmienok, žalobu. Nakoľko inštitút PFZ neumožňuje inú satisfakciu, ako finančnú, ide o inštitút, ktorý umožňuje spotrebiteľovi legálne obohatenie sa na úkor obchodníka, ktorý sa na úkor spotrebiteľa obohatil bezdôvodne, resp. porušil spotrebiteľské právo. Ku konštatovaniu, že PFZ slúži na obohatenie spotrebiteľa na úkor obchodníka vychádza z logiky, že akýkoľvek príjem spotrebiteľa od obchodníka, titulom priznaného PFZ, je obohatením spotrebiteľa, nakoľko sa jeho majetok zväčší na úkor obchodníka, u ktorého sa majetok o tú istú sumu PFZ zmenší. U spotrebiteľa však nejde o obohatenie bezdôvodné, ale o obohatenie v súlade so zákonom a len na základe rozhodnutia súdu.

3. Prílohu žaloby tvoria: zmluva o úvere zo dňa 27.08.2004 so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, stanovisko odboru ochrany finančných spotrebiteľov NBS zo 14.10.2015, návrh žalovaného na vykonanie exekúcie voči žalobkyni zo dňa 06.10.2005, uznesenie Okresného súdu Bardejov č.k. 3Er/602/2005 – 31 zo dňa 20.04.2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 1CoE/10/2015 – 69 zo dňa 24.02.2015 a rozhodnutia súdov SR, o ktoré žalobkyňa opiera svoju právnu argumentáciu.

4. Právny zástupca žalovaného vo vyjadrení zo dňa 06.02.2025 uviedol, že sa vo všeobecnosti nestotožňuje s názormi Žalobcu uvedenými v žalobe. Žalovaný si dovoľuje poukázať na skutočnosť, že Žalobca so Žalovaným uzatvorili dňa 27.08.2004 zmluvu o úvere č. 8440042, na základe ktorej bol Žalobcovi poskytnutý úver vo výške 265,55 Eur, (ďalej v texte len ako „zmluva“ v príslušnom gramatickom tvare). Žalobca v prípade, že po podpise zmluvy o spotrebiteľskom úvere nadobudol pocit, že podpísal nevýhodnú zmluvu alebo že odplata, úrok či ročná percentuálna miera nákladov je vysoká, mal právo odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené právo žalobca nevyužil, z čoho jednoznačne vyplýva, že súhlasil s obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere a so všetkými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru. Žalovaný je toho názoru, že žalobca na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky nemá naliehavý právny záujem. Žaloba, ktorou sa domáha žalobca určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky nie je formulovaná ako žaloba na určenie, či tu právo je alebo nie je, ale je formulovaná ako žaloba na určenie právnej skutočnosti (neprijateľnosti), ktorej prípustnosť je založená osobitným predpisom. V tomto prípade však zo žiadneho osobitného predpisu nevyplýva výslovná možnosť takúto žalobu podať. Žalobca sa domáha určenia neplatnosti právnej skutočnosti (neprijateľnosti) a nie určenia či tu právo je alebo nie je. Určenie existencie/neexistencie právnej skutočnosti odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Takéto určenie právnej skutočnosti ako ty vyplýva z ustanovenia § 137 písm. d) CSP je možné len vtedy ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu, pričom určenie neprijateľnosti nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu. Žalovaný dáva do pozornosti aj skutočnosť že sám žalobca nesplnil svoj záväzok, ktorým sa zaviazal v zmysle uzatvorenej zmluvy, ktorá bola uzatvorená ešte v roku 2004. Žalovaný neuznáva žalobcom vznesený nárok na finančné zadostučinenie ani čo do dôvodu, ani čo do výšky. Žalovaný zdôrazňuje, že žalobca nijakým relevantným spôsobom neodôvodnil vznesený nárok na finančné zadostučinenie. Žalovaný má za to, že žalobcovi finančné zadostučinenie neprislúcha, nakoľko neexistuje žiaden relevantný dôvod na jeho priznanie. Žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie finančného zadostučinenia, žalobcovi nevznikla. Žalovaný by chcel poukázať na skutočnosť, že ako môže byť poskytnutá dlžníkovi právna ochrana, keď sám je ten, kto ako prvý porušil svoje povinnosti, nakoľko si neplnil záväzky, ku ktorým pristúpil. Žalovaný žiada súd, aby pri posudzovaní Žalobcom uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu Žalobcu a Žalovaného a pri rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie Žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadostučinenia napriek tomu, že sám porušil viacnásobne zmluvné ustanovenia úverovej zmluvy. Žalovaný má za to, že nepostačuje všeobecná konštatácia funkcie primeraného finančného zadostučinenia. Žalobca neodôvodnil jasne a určito skutkové okolnosti týkajúce sa záväzkovoprávneho vzťahu medzi ním a Žalovaným. Žalovaný si na tomto mieste dovoľuje požiadať súd, aby pri posudzovaní Žalobcom uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu Žalobcu a Žalovaného a pri rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie Žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadostučinenia napriek tomu, že sám konal v rámci kontraktáčného postupu ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásil, že súhlasí s obsahom Zmluvy, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Žalobca svojim podpisom na Zmluve ďalej prehlásil, že si Zmluvu prečítal, že ju uzatvoril vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok. Za spornú považuje Žalovaný aj výšku požadovanej náhrady finančného zadostučinenia. Žalobca nijako relevantne neodôvodnil výšku požadovaného finančného zadostučinenia, ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť. Žalobca považuje finančné zadostučinenie priznané Žalobcovi za poskytujúce ochranu a ospravedlňujúce ľahostajnosť Žalobcu. Takto priznané finančné zadostučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o duplicitné uplatnenie a priznanie sumy finančného zadostučinenia. Určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritériá stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznať výšku finančného zadostučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Vo vnútroštátnom prostredí môže byť teda vytvorený a aplikovaný vlastný model sankcionovania tak, aby bola možná náprava súladná s právnym poriadkom. Žalovaný má za to, že domáhanie Žalobcu primeraného finančného

zadosťučinenia, nezodpovedá požiadavke všeobecnej spravodlivosti, nebolo by vhodné ju priznať a nebola náležitým spôsobom odôvodnená.

5. Právny zástupca žalobkyne vo vyjadrení zo dňa 06.03.2025 uviedol, že žalovaná sa mylne domnieva, že podaná žaloba je neprípustná pre rozpor s ustanoveniami Civilného sporového poriadku. Predmetná žaloba predstavuje efektívny procesný prostriedok pre žalobkyňu ako spotrebiteľa, aby bola zabezpečená ochrana ohrozených a porušených práv v dôsledku nedodržania povinnosti žalovanej uvádzať všetky obligatórne náležitosti a nepoužívať neprijateľné zmluvné podmienky vo formulárových zmluvách, ako aj nekalých obchodných praktík pri ich uzatváraní. Konštatovanie žalovanej, že žalobou o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a neprijateľnosti zmluvných podmienok nie je možné požadovať takéto určenie a pripustiť súdny prieskum, predstavuje popieranie môjho práva na prístup k súdu a vyjadruje celkový vzťah žalovanej k rešpektovaniu ústavou garantovaného práva na súdnu a inú právnu ochranu ako aj princípu ochrany spotrebiteľa. Predmetná žaloba je okrem iného aj účinným prostriedkom dosiahnutia prevencie pred neustálym používaním nečestných podmienok vo formulárových spotrebiteľských zmluvách. S poukazom na ust. § 298 ods. 1 CSP je súd povinný aj bez návrhu, t.j. ex offio skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v spotrebiteľskej zmluve alebo v inom zmluvnom dokumente súvisiacim so spotrebiteľskou zmluvou. Žalovaná v podstate vykladá ustanovenie § 137 CSP tak, ako keby tento uzakoňoval taxatívny výpočet možných žalôb, brániac spotrebiteľovi podať žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Pritom si dovoľí zdôrazniť, že CSP ponechal, rovnako ako tomu bolo počas účinnosti OSP, exemplatívny výpočet druhu možných žalôb, teda prípustné sú aj iné žaloby, ako sú vymenované v § 137 CSP. S poukazom na čl. 3 ods. 2 CSP nie je možné nebrať na vedomie význam slova „najmä“ v § 137 CSP. Zákonodarca dokonca počíta, okrem iných alternatív, aj s alternatívou len určovacieho výroku už priamo v CSP v ust. § 298 CSP. Dostatočnú legitimitu na podanie určovacej žaloby na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ale aj iné určovacie žaloby s cieľom ochrany spotrebiteľa poskytuje už citované ust. § 3 ods. 3 a ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ale aj § 53a ods. 1 OZ. Práve rozhodovanie súdov o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a neprijateľnosti zmluvných podmienok v individuálnych sporoch, popri posudzovaní nekalých obchodných praktík je nosným pilierom spotrebiteľského práva, tak ako to vyplýva z únieového práva a vnútroštátnych právnych noriem. Práve všetky zákonné ustanovenia, ktoré vo svojom vyjadrení uvádza žalovaná, avšak ich považuje za nenáležité pre prípustnosť určovacej žaloby, vo svojom komplexe práveže predstavujú prípustnosť určovacích žalobných návrhov. Poukazuje na ustanovenie § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z., v znení zák. č. 279/2017 Z. z., s účinnosťou od 01.01.2018. Nemali by preto už byť žiadne pochybnosti o tom, že od 01.01.2018 sa môže spotrebiteľ pred súdom domáhať určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a neprijateľnosti zmluvnej podmienky, keď to ustanovenie § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. výslovne umožňuje, a to práve s odkazom na § 137 CSP. Ak ustanovenie § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z., v platnom znení, práve s odkazom na § 137 CSP, umožňuje spotrebiteľovi domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy žalobou, tak v zmysle zásady, že vo väčšom je obsiahnuté menšie, ak sa spotrebiteľ môže domáhať žalobou určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, tak sa môže domáhať žalobou aj určenia neplatnosti ktorejkoľvek neplatnej časti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda aj určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, lebo určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, je taktiež určením neplatnosti zmluvy. Pre úplnosť však je potrebné zdôrazniť, že určovanie neprijateľnosti zmluvnej podmienky malo oporu v zákone aj pred 01.01.2018, v zmysle § 137 CSP, § 298 CSP a v zmysle zák. č. 250/2007 Z. z. a § 53a OZ. Z názorov žalovanej by vyplývalo, že určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a neprijateľnosti zmluvných podmienok je len akýmsi vedľajším produktom iného spotrebiteľského sporu. V skutočnosti je však určovanie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a neprijateľnosti zmluvných podmienok v individuálnych spotrebiteľských sporoch hlavným prostriedkom a cieľom ochrany spotrebiteľov v EÚ. Z únieovej, ale aj z vnútroštátnej právnej úpravy vyplýva, že súd môže žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky zamietnuť len v jednom prípade, a to keď zistí, že sa v súdnej veci nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ak súd zistí, že v súdnej veci o neprijateľnú zmluvnú podmienku ide, žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky zamietnuť nemôže, a to bez ohľadu na to, či sa spotrebiteľ domáha určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky samostatnou žalobou v zmysle § 298 ods. 1 CSP, alebo pri podmienkach, aké sú obsiahnuté v § 298 ods. 2 CSP a tiež bez ohľadu na to, či žaloba smeruje proti obchodníkovi, ktorý je autorom neprijateľnej zmluvnej podmienky, alebo proti jeho právnomu nástupcovi a bez ohľadu na to, že o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky, už bolo v inom súdnom konaní, ale z iného právneho vzťahu, založenom iným právnym úkonom rozhodnuté, a to aj v prípade, ak by sa súdne konania týkali tých istých strán a bez ohľadu na to, či v prípade úverového právneho vzťahu, už úver splatený

bol, alebo ešte nie. Na dôvodnosť žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky nemá žiaden vplyv, či úver už bol, alebo nebol splatený. Samotné plynutie času nemá žiaden vplyv na možnosť vyhovieť žalobe o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. O nesprávnosti úvah o nemožnosti vyhovieť samostatnej žalobe o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok svedčia aj procesné situácie, ktoré môžu v praxi nastať. V súvislosti s možnou úvahou o retroaktívite ustanovenia § 53a OZ treba uviesť, že ak je súčasťou právneho poriadku ustanovenie § 53 ods. 1 a § 879f ods. 3 OZ, nemôže ísť v podobe § 53a OZ o narušenie právnej istoty, keďže toto neupravuje substantívne a retroaktívne neprijateľnosť zmluvnej podmienky, ale definuje prípady, v ktorých bude daná ex lege povinnosť zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. V súvislosti s transpozíciou smernice 93/13/EHS realizovanou v § 53a OZ a súvisiacich právnych predpisoch je nutné uviesť, že po prijatí a notifikovaní uvedenej úpravy bolo voči Slovenskej republike s konečnou platnosťou skončené konanie o porušení Zmluvy o Európskom spoločenstve z dôvodu nesprávnej a neúplnej transpozície predmetnej smernice. Ustanovenie § 53a OZ malo nepochybne svoje opodstatnenie aj v kontexte predsúdneho konania vedeného proti SR v systéme EÚ Pilot, vzhľadom na jeho ambíciu ustáliť osobitný mechanizmus ochrany pred sústavným používaním neprijateľných zmluvných podmienok. Čo sa týka mylného názoru žalovanej, ohľadne práva spotrebiteľa, domáhať sa v individuálnom spotrebiteľskom spore určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, tak s rovnako mylnými názormi sa už odvolací súd vyporiadal v rozhodnutiach, na ktoré žalobkyňa poukazuje. Praktický význam žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a neprijateľnosti zmluvných podmienok vyplýva z únievého práva, ktoré formulovalo oblasť ochrany spotrebiteľa ako samostatnú politiku vlastnú EÚ, ako celku. Ide o oblasť spoločnej právomoci EÚ a členských štátov EÚ. Čo sa týka namietaných neprijateľných zmluvných podmienok, tieto predstavujú už notoricky známe neprijateľné zmluvné podmienky používané žalovanou, ako aj inými dodávateľmi bankového alebo nebankového spektra. V prvom rade je potrebné uviesť, že spotrebiteľská zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovanou má bezpochyby tzv. formulárový charakter. Zo strany žalovanej nebola nijakým spôsobom upozornená na namietané neprijateľné zmluvné podmienky, ako ani na ich dôsledky. Žalobkynina „zmluvná voľnosť“ bola obmedzená len na dohodu o výške poskytnutého úveru, pričom všetky ostatné zmluvné podmienky ako aj všetky dokumenty predložené spolu so spotrebiteľskou zmluvou predstavujú diktát dodávateľa bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť ich obsah. Čo sa týka neprijateľnosti predmetných zmluvných podmienok, tak pre súdenú vec je rozhodujúce, aby existovalo hoci aj len jedno právoplatné rozhodnutie, ktoré určuje predmetnú zmluvnú podmienku za neprijateľnú, a teda absolútne neplatnú. Súdu je z jeho činnosti aj známy postoj žalovanej k judikovaným neprijateľným zmluvným podmienkam, ktorá nerešpektuje § 53a OZ a o to viac je žaloba na určenie neprijateľnosti predmetných zmluvných podmienok dôvodnejšia. Súdna kontrola štandardných formulárových zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl. Je podstatné a rozhodujúce, že mnou napádané zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve sú objektívne spôsobilé poškodiť spotrebiteľa. Ak žalovaná ako dodávateľ nepredložila v konaní jediný dôkaz na preukázanie vedenia kontraktáčného procesu s dlžníkom, potom po skutkovej stránke, ani právnej stránke konajúci súd pri hodnotení dôkazov ani nemôže dôjsť k záveru, ktorý prezentuje žalovaná, a zamietnuť žalobu. Je potrebné skúmať konanie dodávateľa, ako si plnil svoje zákonné povinnosti, najmä postupovať s odbornou starostlivosťou, pri poskytovaní spotrebiteľského úveru. Dôkazné bremeno znáša žalovaná, a preto ako dodávateľ je povinná preukázať, že zmluvné ustanovenie bolo dojednané individuálne. Žalovaná však zatiaľ nijakým spôsobom nepreukázala, že so žalobkyňou bol vedený kontraktáčny proces vo vzťahu k namietaným zmluvným podmienkam. Žalovaná nechce niesť akúkoľvek zodpovednosť a porušenie svojich zákonných povinností „ospravedlňuje“ podľa jej názoru ľahostajnosťou žalobkyne. Neschopnosť spotrebiteľov nemôže byť legálnym zdrojom ziskov obchodníkov, poškodzujúc v konečnom dôsledku celú spoločnosť. To sa týka aj konania, ktoré sa vonkajšiemu pozorovateľovi javí byť ako ľahkomyseľnosť a nezodpovednosť, zo strany spotrebiteľa. V skutočnosti je to prejav slabosti spotrebiteľa, ktorý je vo väčšine prípadov do konania, javiacim sa ako ľahkomyseľné a nezodpovedné, vmanévrovaný agresívnymi reklamnými kampaňami obchodníkov, z ktorých sa zdá, že ak si spotrebiteľ produkt obchodníka kúpi, resp. dá si poskytnúť, ešte na tom zarobí. Štát nemôže dovoliť, aby táto „nezodpovednosť a ľahkomyseľnosť“ spotrebiteľov, ktorá je len prejavom ich slabosti, bola zdrojom neúmerných príjmov nič neproduktujúcich obchodníkov, keď jediným efektom ich činnosti je ochudobňovanie obyvateľov SR a transfer obrovských súm finančných prostriedkov do zahraničia, namiesto toho, aby sa dostali do finančného „krvného“ obehu v SR, napr. cez maloobchodnú sieť, čo by v konečnom dôsledku podporilo výrobu, obchod, zamestnanosť a životnú úroveň všetkých vrstiev obyvateľstva. Pri štandardných zmluvách sa vychádza práve z toho, že druhá strana ich nečíta a že právo ani nemá požadovať, aby ich strany čítali. Keďže je

ekonomicky nezmyselné, aby tieto subjekty zmluvu čítali a o nej rokovali, tak právna úprava prináša ochranný mechanizmus, ktorý reflektuje legitímne očakávania subjektov, že predformulované zmluvy budú obsahovať všetky obligatórne náležitosti a nebudú obsahovať neprijateľné klauzuly. Spotrebiteľ z dôvodu prevládajúcej dôvery v správnosť a poctivosť postupu dodávateľa nepociťuje dôvodnosť čítať veľké množstvo zmluvných ustanovení, pričom sa domnieva, že sú v súlade s právnymi predpismi a pravidlami ekonomiky. Zo strany dodávateľov však dochádza k zneužívaniu tejto dôvery a konaniu v rozpore s dobrými mravmi. Tvrdenia a argumentáciu žalovanej o primeranom finančnom zadosťučinení považuje žalobkyňa za bezpredmetné, keďže to nie je predmetom konania. Žalobkyňa navrhuje, aby súd žalobe vyhovel.

6. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na termín 14.07.2025. Nariadeného pojednávania sa zúčastnil zástupca žalobkyne. Právny zástupca žalovaného svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil a súhlasil s prejednaním sporu v jeho neprítomnosti. Pojednávania sa nezúčastnili sporové strany, ktoré nežiadali o odročenie pojednávania. Súd preto podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) rozhodol o tom, že pojednávanie uskutoční v neprítomnosti žalobkyne, právneho zástupcu žalovaného a žalovaného, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP.

7. Súd vykonal dokazovanie žalobou, jej prílohami a ďalším obsahom spisového materiálu, prednesom zástupcu žalobkyne na pojednávaní a zistil tento skutkový stav:

8. Zástupca žalobkyne na pojednávaní zotrval na podanej žalobe a poukázal na svoju skoršiu právnu argumentáciu. Navrhol, aby súd žalobe vyhovel a priznal žalobkyni náhradu trov konania.

9. Žalobkyňa so žalovaným dňa 27.08.2004 uzavreli Zmluvu o úvere č. 8440042, z ktorej je zrejmé, že žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 8 000 Sk s dohodnutou odplatom 6 400 Sk. Strany sa dohodli na tom, že dlžník splní svoj dlh v 10 mesačných splátkach po 1 440 Sk počnúc dňom 25.09.2004. Veriteľ (žalovaný) je v predmetnej zmluve označený obchodným menom, adresou sídla a IČO-m. Dlžník (žalobkyňa) je v zmluve označená menom, priezviskom, rodným číslom, adresou pobytu a číslom OP. V zmysle zmluvy o úvere sú jej neoddeliteľnou súčasťou Všeobecné podmienky pre poskytnutie úveru, ktoré sú uvedené na zadnej strane zmluvy o úvere.

10. Všeobecné obchodné podmienky poskytnutia úveru k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, v bode 04., obsahujú zmluvnú podmienku v znení: „V prípade, ak bude dlžník v omeškaní s niektorou splátkou sedem dní a viac, je povinný túto omeškanú splátku uhradiť do rúk mandatára v hotovosti spolu so zmluvnou pokutou 300,- Sk za každý jeden prípad omeškania. Ostatné splátky je dlžník povinný platiť podľa splátkového kalendára naďalej vkladovými lístkami alebo prevodnými príkazmi. V prípade, že dlžník neuhradí včas dve po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, stáva sa celý dlh splatný okamžite a dlžník má možnosť uhradiť dve po sebe idúce splátky spolu so zmluvnou pokutou vo výške 300,- Sk do rúk mandatára v hotovosti alebo poukázať na účet veriteľa s možnosťou návratu platenia podľa pôvodného splátkového kalendára. Dlžník sa zaväzuje uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku v prípade porušenia podmienok tejto zmluvy čiastku 30,- Sk ako paušálnu úhradu nákladov a administratívy s tým spojenej do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu.“.

11. Všeobecné obchodné podmienky poskytnutia úveru k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, v bode 05., obsahujú zmluvnú podmienku v znení: „Dlžník s veriteľom uzatvára súčasne Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov ako formu zabezpečenia uspokojenia pohľadávky veriteľa, ktorej účinnosť je podmienená neuhradením dvoch po sebe idúcich splátok, keď nastáva splatnosť celého dlhu. Vo vzťahu k zamestnávateľovi dlžníka preukáže veriteľ skutočnosť, že nastala splatnosť dlhu prehlásením, v ktorom zároveň vyzve zamestnávateľa na vykonanie dohodnutých zrážok. Dlžník dáva výslovný súhlas k tomu, aby veriteľ doplnil do čl. I písm. b) Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov aktuálny zostatok dlhu k dátumu, keď bude uvedená dohoda predložená zamestnávateľovi dlžníka. Dlžník dáva veriteľovi aj súhlas k tomu, aby v jeho mene dopísal do Dohody o zrážkach zo mzdy údaje o jeho aktuálnom zamestnávateľovi v prípade zmeny zamestnávateľa počas trvania zmluvného vzťahu. Tak isto dlžník súhlasí s tým, aby zamestnávateľ vykonával zo mzdy dlžníka dohodnuté mesačné zrážky až do výšky aktuálnej pohľadávky a poukazoval ich na účet veriteľa. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na dlžníka, ktorý nie je poberateľom mzdy.“.

12. Všeobecné obchodné podmienky poskytnutia úveru k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, v bode 06., obsahujú o.i. zmluvnú podmienku v znení: „Zmluvné strany sa dohodli na tom, že v prípade, ak sa stane splatný celý dlh naraz v zmysle bodu 4 týchto podmienok, zaväzuje sa dlžník zaplatiť veriteľovi úrok z omeškania vo výške 0,25 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa, keď sa stal splatný celý dlh, až do dňa jeho uhradenia.“

13. Všeobecné obchodné podmienky poskytnutia úveru k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, v bode 09., obsahujú zmluvnú podmienku v znení: „Dlžník sa zaväzuje platiť dohodnuté splátky včas a v súlade s uzatvorenou zmluvou a ďalej sa zaväzuje, že v prípade zmeny adresy, alebo zásadných zmien v osobných pomeroch, túto skutočnosť bez zbytočného odkladu písomne oznámi veriteľovi. V prípade porušenia tejto povinnosti sa dlžník zaväzuje uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 1000,- Sk do piatich dní od doručenia písomnej výzvy veriteľa.“

14. Všeobecné obchodné podmienky poskytnutia úveru k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, v bode 13., obsahujú zmluvnú podmienku v znení: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.“

15. Všeobecné obchodné podmienky poskytnutia úveru k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, v bode 18., obsahujú zmluvnú podmienku v znení: „Obidve zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom a súčasne sa dohodli v zmysle § 89 odst. a) Občianskeho súdneho poriadku na miestnej príslušnosti súdu podľa sídla veriteľa v prípade súdneho sporu.“

16. Všeobecné obchodné podmienky poskytnutia úveru k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, v bode 20., obsahujú zmluvnú podmienku v znení: „Účastníci sa dohodli, že dlžník dáva výslovný súhlas na to, aby mu veriteľ zasielal akékoľvek upomienky, SMS správy na mobilné telefóny a e-mail uvedené v žiadosti o úver alebo v hlavičke tejto zmluvy (upozornenia na termíny splátok, splatnosť celého dlhu a iné skutočnosti).“

17. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

18. Podľa § 25 ods. 1 zákona 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.

19. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 27.08.2004 (ďalej len „ZoSÚ“) na účely tohto zákona sa rozumie ročnou percentuálnou mierou nákladov sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy tohto zákona z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru.

20. Podľa § 4 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä: a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť, b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby, d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom, e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, f) meno a adresu spotrebiteľa, g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

21. Podľa § 4 ods. 4 ZoSÚ pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

22. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

23. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom od 01.01.2008 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

24. Podľa § 52 ods. 2, ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

26. Podľa § 53 ods. 2 OZ ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

27. Podľa § 53 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom od 01.01.2008 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpísaním zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

28. Podľa § 53 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom od 01.01.2008 ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

29. Podľa § 53 ods. 3 OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré: a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa, c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví, d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu, e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi, f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú, g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty, h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli, i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia.

30. Podľa § 53 ods. 4 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

31. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

32. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

33. Podľa § 879j zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v účinnom znení ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

34. Podľa § 3 ods. 3 zákona 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

35. Podľa § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

36. V predmetnej veci sa domáha žalobkyňa určenia, že úver poskytnutý žalovaným je bezúročný a bez poplatkov a určenia neprijateľnosti jednotlivých zmluvných podmienok, čo jej umožňuje právna úprava. Tento záver plynie z judikatúry najvyšších súdnych autorít. Podanou žalobou sa žalobca môže domáhať určenia neprijateľných zmluvných podmienok zo Zmluvy, a to bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu.

37. V zmysle ust. § 137 písm. d) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Týmto osobitným predpisom je zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, ktorý v ust. § 3 ods. 5 umožňuje spotrebiteľovi proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonmi domáhať sa proti porušiteľovi na súde ochrany svojho práva.

38. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/27/2018 z 28.03.2019: „Žaloba, ktorou sa žalobca v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, domáha vyslovenia a určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky resp. vyslovenia a určenia ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou podľa § 137 ods. 1 písm. c) CSP. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch. V prípade takejto žaloby nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.“

39. Ako prvým žalobným návrhom sa súd zaoberal určením, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, je bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že takto formulovaná žaloba je podľa jeho názoru procesne neprípustnou. Zákoné ustanovenie § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch číslo 129/2010 Z.z. v znení zákona číslo 279/2017 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2018 ustanovilo: „Spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Poznámka pod čiarou k odkazu 18ba odkazuje na § 137 ods. c) a d) Civilného sporového poriadku. Súd nemá žiadne pochybnosti o tom, že od 01.01.2018 sa môže spotrebiteľ pred súdom domáhať určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky, čo korešponduje aj s § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku.“

40. V súvislosti argumentáciou žalovaného o procesnej neprípustnosti žaloby súd považujúc túto za nedôvodnú poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to rozsudok sp. zn. 6Cdo/127/2017, v zmysle ktorého cit.: „Podľa dovolacieho súdu v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti

zmluvnej podmienky z hľadiska vecnej legitímácie (na strane žalobcov) nemá právny význam zánik záväzku splnením dlhu (nie vždy splnenie dlhu má za následok zánik celého právneho vzťahu). Ako už bolo uvedené vyššie predmetná žaloba vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. To sa okrem iného prejavuje v povinnosti dodávateľa nepoužívať v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné podmienky. V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva priamo zo zákona. V konaní o neprijateľnosť zmluvnej podmienky zánik záväzku splnením (prípadne aj zánik celého právneho vzťahu) nemôže mať žiaden vplyv na žalobcami uplatnený nárok a teda ani na ich vecnú legitímáciu. Žalobcovia preto aj v prípade, že nárok uplatnili žalobou po zániku záväzkového právneho vzťahu, sú nositeľmi hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní ide, a teda majú v predmetnom spore vecnú aktívnu legitímáciu. Opačný názor by v podstate znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde, čo odporuje čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj Smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“).

41. Súdny členský štát môžu judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (porov. C 237/02, *Freiburger Kommunalbauten*, cit.: „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované nato, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú.“). Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napíňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Neprijateľnú zmluvnú podmienku súd nemodifikuje. Nič by neodradzovalo nečestného dodávateľa od pokračovania v používaní neprijateľnej zmluvnej podmienky, keďže by súd zmenou zmluvnej podmienky vlastne udržiaval nečestnú obchodnú prax (porovnaj rozsudok Súdneho dvora vo veci C-618/10).

42. K možnosti podania žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok súd poukazuje na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 - Dovolací súd dospieva preto k záveru, že v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky ide o osobitný druh žaloby patriaci spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Vzhľadom na tento dovolacím súdom prijatý záver, právna argumentácia žalovanej, ktorá sa v tejto časti týka len určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c) O. s. p., sa na vec vôbec nevzťahuje. Dovolací súd sa preto k nej ani bližšie nevyjadruje. Je tak zrejmé, že žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov nie je žalobou určovacou, pri ktorej by bolo potrebné skúmať naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Súd tak považoval podanú žalobu v celom rozsahu za prípustnú.

43. Právny vzťah medzi stranami sporu bolo potrebné posúdiť podľa ZoSÚ. Zároveň však nepochybne zmluvný vzťah je potrebné považovať aj za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. OZ, keďže žalobkyňa vystupuje v pozícii spotrebiteľa a žalovaný v pozícii dodávateľa. Táto skutočnosť nebola nikým spochybnená.

44. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení zmluva o úvere predpokladá záväzok veriteľa, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a záväzok dlžníka poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Ďalší obsah takéhoto právneho vzťahu (vrátane niektorých otázok týkajúcich sa úročenia, úrokov a ich splatnosti) je vo všeobecnosti subsidiárne určený dispozitívnymi normami § 498 a nasl. Obchodného zákonníka (ak strany nedohodnú inak). V prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere (čo je aj tento prípad) však zákon pre vznik práva na úroky a poplatky v zmysle § 4 ods. 2 ZoSÚ, okrem písomnej formy zmluvy, vyžaduje aj jej ďalšie obligatórne obsahové náležitosti. Zmluva musí obsahovať okrem iného i ročnú percentuálnu mieru nákladov s tým, že ak nie je uvedená, v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. g) ZoSÚ platí, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný

a bez poplatkov. Keďže v danom prípade podľa nespochybných a preukázaných tvrdení žalobkyne Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 8440042 zo dňa 27.08.2004 uzavretá medzi stranami, túto náležitosť neobsahovala, poskytnutý spotrebiteľský úver sa preto v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. g) ZoSÚ považuje za bezúročný a bez poplatkov. Tým sa majú na mysli nepochybne všetky úroky a poplatky vzťahujúce sa k tomuto úveru, a žalovaný tak mal právo len na vrátenie poskytnutej sumy. Na základe uvedeného sa súd stotožnil s argumentáciou žalobkyne a výrokom I. určil, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o úvere č. 8440042, zo dňa 27.08.2004, je bezúročný a bez poplatkov.

45. Predtým, ako súd môže pristúpiť k preskúmaniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, musí dospieť k záveru, či nejde o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

46. Vo vzťahu k posúdeniu individuálnosti zmluvných dojednaní je kľúčom k pochopeniu individuálneho zmluvného dojednania práve možnosť spotrebiteľa svojou vlastnou aktivitou a konaním ovplyvniť obsah a podstatu zmluvnej podmienky. Takáto možnosť je podľa ustanovení Občianskeho zákonníka sústredená výhradne v úprave procesu rokovania o zmluve, ktoré predstavuje jediné štádium kedy môže spotrebiteľ ovplyvniť obsah zmluvy a jej podmienok. Preto aj odsek 2 (pozn. súdu § 53 ods. 2 OZ) je potrebné vykladať v intenciách vzniku spotrebiteľskej zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu pri dojednávaní ktorého adresát ponuky alebo návrhu tento akceptuje, pričom predtým sa s ním mal možnosť oboznámiť a návrh modifikovať. Ak nebudú dané podmienky a možnosť spotrebiteľa zmeniť návrh zmluvnej podmienky, t. j. zmeniť jej obsah, a tým v parciálnej časti predložiť dodávateľovi nový návrh, nebude možné za žiadnych okolností hovoriť o priestore na vznik individuálnych dojednaní. Iba dôsledné garantovanie a vykonávanie práv spotrebiteľa v predzmluvnej fáze a pri dojednávaní zmluvy s dosahom na reálne zmeny ich podmienok bude vytvárať relevantný priestor vzniku individuálneho zmluvného dojednania. (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 574).

47. V tomto smere žalovaný žiadne dôkazy nepredložil, preto súd vychádzal z domnienky, že zmluvné podmienky neboli individuálne dojednané.

48. Súd teda v ďalšom skúmal, či napadnuté zmluvné dojednanie spôsobujú značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa.

49. „Článok 3 smernice len abstraktne uvádza skutočnosti, ktoré dávajú zmluvnej podmienke, ktorá nebola individuálne dohodnutá, nekalý charakter, že príloha, na ktorú odkazuje článok 3 ods. 3 smernice, obsahuje len indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré možno považovať za nekalé, a že podľa článku 4 smernice sa má nekalý charakter zmluvnej podmienky posudzovať so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v čase jej uzatvorenia.“ (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-137/08, VB Pénzügyi Lízing).

50. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia).

51. Občiansky zákonník obsahoval v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. To znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednania štandardnej formulárovej zmluvy, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa ako spotrebiteľka a ako slabšia strana sporu, nemala možnosť participovať na vytvorení formulárovej zmluvy a nepochybne je z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp/19/2021).

52. „Čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že existencia „značnej nerovnováhy“ nevyhnutne nevyžaduje, aby výdavky, ktoré znáša spotrebiteľ na základe zmluvnej podmienky, mali na tohto spotrebiteľa značný ekonomický vplyv vzhľadom na hodnotu predmetnej transakcie, ale môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa tento spotrebiteľ ako zmluvná strana nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, prekážky v ich výkone alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa, pričom vnútroštátnemu súdu na účely posúdenia prípadnej existencie značnej nerovnováhy prináleží zohľadniť povahu tovaru alebo služby, ktorá je predmetom zmluvy, všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením tejto zmluvy, ako aj všetky ostatné podmienky zmluvy.“ (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-226/12, Constructora Principado)

53. „Pre právne posúdenie stavu nerovnováhy je potrebné predovšetkým vykonať test proporcionality, ktorý vychádza v úvodnej fáze z porovnania zmluvnými podmienkami privodeného stavu so stavom absolútnej - teoretickej rovnosti zmluvných strán. Práve uvedená komparácia je spôsobilá umožniť vykonanie testu proporcionality vo vzťahu ku konkrétne namietaným zmluvným podmienkam. Z praktického pohľadu možno nadobudnúť dojem, že značná nerovnováha je implikovaná práve záväzkami, v ktorých vystupuje na jednej strane slabšia zmluvná strana. Uvedená premisa môže mať štatút vyvrátiteľnej domnienky a jej aplikácia je nanajvýš opodstatnená, keďže aj samotná filozofia smernice Rady 93/13/EHS prezumuje, že nadvláda dodávateľov nad spotrebiteľmi zakladá východiskový stav určitej miery nerovnováhy, ktorý je potrebné korigovať pozitívnym zásahom štátu. Dané myšlienky vychádzajú z teórie spotrebiteľského správania a ekonómie, v rámci ktorých pristupujúca nadvláda dodávateľa predstavuje len využitie existujúcej výhody na maximalizáciu prospechu jednej strany na úkor strany druhej. Z uvedeného plynie, že vlastným testom neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné preveriť prvotnú prezumpciu založenú na predpokladaní existencie nerovnovážneho postavenia zmluvných strán. Z tohto dôvodu je zrejmé, že test neprijateľnosti zmluvných podmienok nie je hľadaním nerovnováhy, ale preverovaním existujúceho stavu rovnováhy so zreteľom na právne postavenie spotrebiteľa. V poradí druhým významným bodom z pohľadu koncepcie odseku 1 je už spomenutá implicitná legálna definícia neprijateľnej zmluvnej podmienky s poukazom na materiálne kritériá spôsobovania značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. ... v prípade neprijateľnej zmluvnej podmienky je potrebné vykonať kumulatívnu analýzu značnej nerovnováhy v neprospech spotrebiteľa, ktorej predmetom je zameranie a účinok privedený zmluvnou podmienkou.“ (Števíček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 562).

54. „Aspekt značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa ako materiálny znak neprijateľnosti zmluvnej podmienky rozvinula judikatúra súdov SR aj nasledovnými dvomi smermi: a) značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa je podľa generálnej klauzuly založená aj vtedy, ak je spotrebiteľ vystavený nejasnej, nezrozumiteľnej alebo neurčitej zmluvnej podmienke, z ktorej nemožno určiť práva a povinnosti plynúce pre spotrebiteľa. Najčastejšie prípady nejasnosti a nezrozumiteľnosti zmluvnej podmienky spočívajú v používaní komplikovaných a náročných technických a iných sofistikovaných termínov, v nejasnej formulácii zmluvného ustanovenia, ktorá ho robí nepochopiteľným pre spotrebiteľa. Neurčitosť zmluvnej podmienky úzko súvisí s jej nezrozumiteľnosťou a týka sa väd jej obsahu, ktorých následkom je, že spotrebiteľ je vystavený právnej neistote v otázke úpravy práv a povinností v konkrétnom štádiu zmluvného vzťahu. Ako príklad možno uviesť úpravu zmluvnej podmienky zľavy dojednávanej so spotrebiteľom v prípade alternatívneho dodávateľa energií, ktorú identifikovala Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich (ďalej len „Spotrebiteľská komisia“): Nejasnosť, neurčitosť a nezrozumiteľnosť zmluvnej podmienky sa na strane spotrebiteľa prejavuje jednoducho, a to nemožnosťou ustáliť obsah podmienky a režim práv a povinností. Uvedené atribúty bude spĺňať aj zmluvná podmienka, ktorá bude v dôsledku napríklad kolízie s inými zmluvnými podmienkami nevykonateľná, a tak nebude možné ustáliť jednoznačne režim úpravy práv a povinností v spotrebiteľskom záväzku. Ako príklad možno uviesť ustanovenie nevykonateľnej zmluvnej povinnosti spotrebiteľa, ktoré by sa viazalo na zmluvné podmienky, ktoré by neboli súčasťou zmluvy alebo zmluvných podmienok. V poradí ďalším príkladom nevykonateľnej zmluvnej podmienky bude garancia práva vypovedať spotrebiteľskú zmluvu v lehote 10 dní od doručenia oznámenia o jednostrannej zmene podmienok, ak súčasne iná zmluvná podmienka veriteľovi umožní spotrebiteľa s takouto zmenou

oboznamiť aj dodatočne, t. j. po jej vykonaní; b) značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa je podľa generálnej klauzuly založená aj vtedy, ak sa zmluvná podmienka v neprospech spotrebiteľa odchyľuje od ratio legis zmluvného ustanovenia, hoci aj dispozitívnej povahy vychádzajúc pritom z jednostrannej kogentnosti všetkých ustanovení zákona regulujúcich spotrebiteľské zmluvy. V tomto prípade ide o identifikáciu takých zmluvných podmienok, ktoré spochybnia garanciu zákonného režimu a účelu právnej úpravy v neprospech spotrebiteľa, sa od zákona odchyliť. Práve uvedené odchylenie sa od ratio legis zákona v neprospech spotrebiteľa zakladá značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Judikatúra takýto prípad stotožňuje napríklad so zmluvnou podmienkou, podľa ktorej má dodávateľ nárok na náhradu škody aj popri paušalizovanej náhrade škody v podobe zmluvnej pokuty. Normy Občianskeho zákonníka ustanovujú, že nárok na náhradu škody v tomto prípade zo zákona poškodenému nepatrí a možno sa na ňom nad rámec zákona dohodnúť. V tejto situácii práve táto zákonná odchylná dohoda predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku zakladajúcu nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Ako príklad možno uviesť dohodu o tom, že aj po zániku záväzku medzi dodávateľom a spotrebiteľom zostane dodávateľovi zachovaný nárok zo zmluvnej pokuty. V tomto prípade je ratio legis vyjadrené v § 48 ods. 2 v spojení s § 52a ods. 2 OZ, ktoré na prospech spotrebiteľa prezumujú, že odstúpením od zmluvy sa od začiatku zrušujú uzavreté zmluvy, a to aj vzájomne závislé. V tomto zmysle akákoľvek dohoda, ktorá bude v rozpore s ratio legis zákonnej úpravy na škodu spotrebiteľa, bude predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku. Možno uviesť aj obdobný príklad, kedy konajúce súdy odklon od úrokov z omeškania ustanovených vykonávacím právnym predpisom vyhodnotili ako neprijateľnú zmluvnú podmienku založenú na odchyľke od ratio legis právnej úpravy.“ (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 564 - 565).

55. V rozhodnutí Vrchného krajského súdu v Brandenburgu (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006, sp.zn. 7 U 17/06, sa aplikoval výklad, podľa ktorého by zmluvná podmienka, ktorá je predmetom posúdenia, mala byť podrobená možnému najneprijateľnejšiemu výkladu, ktorý sa s ňou spája a aký pri posudzovaných zmluvných podmienkach vôbec prichádza do úvahy.

56. Majúc na zreteli vyššie uvedené východiská súd dospel k záveru, že napadnuté zmluvné ustanovenia sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, nakoľko napadnuté zmluvné podmienky neboli individuálne dojednané, boli zakomponované do úverových podmienok na vopred pripravenom tlačive, pričom ich žalobkyňa nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť. Žalobkyňa ako spotrebiteľ mala na výber len to, že zmluvu a podmienky by akceptovala alebo nie. Ako slabšia strana nemala žiadnu vyjednávaciu pozíciu.

57. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, bod 4. súd uvádza, že zmluvná pokuta vyžaduje písomnú dohodu jej účastníkov, teda musí byť nepochybné, že predstavuje zmluvný konsenzus oboch účastníkov zmluvy a musí byť nimi podpísaná. To, že dohoda o zmluvnej pokute musí mať písomnú formu jasne vyplýva z § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade však dohoda o zmluvnej pokute bola zakomponovaná len do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré žalobkyňa nepodpísala. Navyše ich text bol rozsiahly a neprehľadný, dohoda o zmluvnej pokute nebola žiadnym spôsobom zvýraznená a ako už súd uviedol, nepochybné nebola individuálne dojednaná, keďže bola súčasťou formulára spracovanom žalovaným bez možnosti žalobkyne ovplyvniť jeho obsah. Zmluvná pokuta bola stanovená paušálne bez ohľadu na výšku dlhu a teda umožňuje aj pri nepatrnom omeškaní spotrebiteľa uplatniť voči nemu zmluvnú pokutu v neprimeranej výške. Za neurčitú súd považuje zmluvnú podmienku aj ohľadom platby 30 Sk za každú zaslanú upomienku v prípade porušenia podmienok tejto zmluvy, keďže sa nekonkretizuje porušenie zmluvných podmienok, čo by mohli viesť k zneužitiu tohto ustanovenia opakovaným zasielaním upomienok aj pri nezávažnom alebo tom istom porušení zmluvnej podmienky. Súd považuje za neakceptovateľné, aby dlžník znášal akékoľvek výdavky žalovaného, ktoré mu môžu vzniknúť v súvislosti s vymáhaním pohľadávky, a ktoré si veriteľ sám určil vopred, pričom výška poplatkov nie je žiadnym spôsobom zdôvodnená. Obdobnú zmluvnú podmienku súd už určil za neprijateľnú v rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 24Csp/79/2022-58 zo dňa 17.10.2022, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 9CoCsp/7/2023-101 zo dňa 27.04.2023. Súd sa so závermi týchto rozhodnutí v plnom rozsahu stotožňuje. Súd nevyhovel žalobe v časti týkajúcej sa vyhlásenia uvedenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú v rozsahu: „Ostatné splátky je dlžník povinný platiť podľa splátkového kalendára naďalej vkladovými lístkami alebo prevodnými príkazmi.“. Predmetná časť zmluvnej podmienky podľa názoru súdu nepredstavuje dojednanie spôsobujúce hrubú nevyváženosť

dodávateľsko – spotrebiteľského vzťahu medzi stranami v neprospech žalobkyne, založeného zmluvou o úvere, pričom zástupca žalobkyne ani po výzve súdu na pojednávaní neuviedol skutočnosti preukazujúce opak. Súd preto v tejto časti žalobu zamietol ako nedôvodnú.

58. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, bod 5. súd uvádza, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovací inštitút podľa § 551 OZ. Nič však nebráni súdu, aby dohodu o zrážkach zo mzdy ako zmluvnú podmienku podrobil prieskumu podľa čl. 1 ods. 2 Smernice Rady č. 93/1/EHS. Či sporná podmienka odráža „záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenie“ je potrebné na cieľ uvedenej smernice, teda ochranu spotrebiteľa proti nekalým podmienkam obsiahnutým v zmluvách, ktoré so spotrebiteľmi uzavreli predajcovia alebo dodávatelia, treba pripomenúť, že túto výnimku je ako každú výnimku potrebné vykladať reštriktívne. Dohoda o zrážkach zo mzdy bez súdnej kontroly, kedy spotrebiteľ nemá možnosť tieto zrážky zrušiť, je neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou výraznú nerovnováhu v postavení zmluvných strán. Z obsahu zmluvy nepochybne vyplýva, že jej neoddeliteľnou súčasťou je aj dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorú je spotrebiteľ nútený podpísať. Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy, ako neoddeliteľnej súčasti formulárovej zmluvy o poskytnutí úveru, je spotrebiteľ nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly, nárokov uplatnených veriteľom, na základe neprijateľných klauzúl, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok.

59. Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi siahnúť po majetku spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uplatnené nároky uplatňuje z neprijateľných zmluvných podmienok, čím je spôsobená hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd nepochybňuje legitimitu a opodstatnenosť inštitútu Dohody o zrážkach zo mzdy upraveného v Občianskom zákonníku, avšak nie je možné prehliadnuť ani jeho zneužiteľnosť, keď nie je zaručená objektivita pri vyhodnotení výšky dlhu, ale výška dlhu väčšinou kopíruje subjektívnu predstavu veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok únieového práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu najmä za existencie nebezpečenstva, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad. Zmluvná podmienka týkajúca sa dohody o zrážkach zo mzdy (bod 5 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru k zmluve o úvere) spôsobuje, v rozpore s požiadavkou dobrej viery, zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 OZ), súd ju preto vyhlásil za neprijateľnú.

60. K napádanej zmluvnej podmienke uvedenej v bode 6. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru - určenie výšky úrokov z omeškania (91,25% ročne), súd uvádza, že toto dojednanie je v rozpore s kogentnými ustanoveniami NV SR č. 87/1995 Z.z. (ku dňu uzavretia zmluvy výška úrokov z omeškania 9 % ročne) je podľa súdu neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Dojednanie úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa, keď sa celý dlh stal splatným až do jeho uhradenia považuje súd za absolútne neplatné dojednanie v rozpore s dobrými mravmi s poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Úrok z omeškania vo výške 0,25 % denne nemôže súd vyhodnotiť inak ako úrok úžerný a v rozpore s dobrými mravmi, a teda ako taký absolútne neplatný. Súd preto vyhovel žalobe aj čo do určenia neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky.

61. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, bod 09., aj ohľadom tohto dojednania súd dospel k záveru, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

62. Sporná zmluvná podmienka podľa názoru súdu nie je formulovaná určito a zrozumiteľne, ostáva totiž len na posúdení veriteľa, ktoré zmeny v osobných pomeroch žalobkyne považuje za zásadné, ktoré by mala žalobkyňa oznámiť. Navyše samotný vznik akejkoľvek skutočnosti ohrozujúcej pohľadávku veriteľa neznamena, že žalobkyňa by sa nedokázala s ňou vypořadať. Zanedbateľné nie je ani to, že súd nevzhladol praktický význam splnenia tejto povinnosti, ktorá nemôže ovplyvniť už daný záväzok žalobkyne vyplývajúci zo zmluvy. Nemožno súhlasiť s tým, že by sporná zmluvná podmienka bola v súlade so zákonom č. 483/2001 Z.z. o bankách, uvedený zákon vo vzťahu k fyzickej osobe, čo nepochybne je aj spotrebiteľ, žiadne podobné povinnosti neukladá. Preverovanie bonity spotrebiteľa

sa vyžaduje pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Nemá teda žiadne právne a ani faktické opodstatnenie preskúmať pomery (bonitu) spotrebiteľa po uzavretí úverovej zmluvy a ponechať aktivitu na spotrebiteľa a ešte s neurčitými podmienkami, keď nie je konkretizované, čo spotrebiteľ by mal hlásiť. Problém je teda v tom, že napadnuté zmluvné podmienky upravujú povinnosť pre spotrebiteľa nie dostatočne určito, čo by znamenalo, že bolo by len na posúdení veriteľa, čo podľa jej názoru mal spotrebiteľ nahlásiť. Prípadná argumentácia, že záujmom veriteľa pri dodržaní týchto zmluvných podmienok je pomôcť klientovi a v prípade jeho finančných problémov dohodnúť si iný splátkový kalendár, by bola podľa názoru súdu pochybná. Z obsahu tejto zmluvnej podmienky jasne vyplýva, že jej účelom nie je pomoc klientovi, ale práve opačne zdôrazňuje jeho záväzok na zaplatenie zmluvnej pokuty v prípade porušenia neurčitej zmluvnej povinnosti. Toto ustanovenie teda slúži výlučne záujmom veriteľa. Súd navyiac vo vzťahu k dojednaniu o zmluvnej pokute uvádza, že zmluvná pokuta vyžaduje písomnú dohodu jej účastníkov, teda musí byť nepochybné, že predstavuje zmluvný konsenzus oboch účastníkov zmluvy a musí byť nimi podpísaná. To, že dohoda o zmluvnej pokute musí mať písomnú formu jasne vyplýva z § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade však dohoda o zmluvnej pokute bola zakomponovaná len do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré žalobkyňa nepodpísala. Navyše ich text bol rozsiahly a neprehľadný, dohoda o zmluvnej pokute nebola žiadnym spôsobom zvýraznená a ako už súd uviedol, nepochybne nebola individuálne dojednaná, keďže bola súčasťou formulára spracovanom žalovaným bez možnosti žalobkyne ovplyvniť jeho obsah. Zmluvná pokuta bola stanovená paušálne bez ohľadu na závažnosť porušenia (konštatovanej neurčitej) zmluvnej povinnosti, a teda umožňuje aj pri nepatrnom omeškaní spotrebiteľa uplatniť voči nemu zmluvnú pokutu v neprímeranej výške.

63. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, bod 13., súd poukazuje na to, že dojednanie poplatku v bode 13. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru k zmluve o úvere za úkony bližšie nešpecifikované je ustanovením nejasným a neúmerne vysokým. Poplatok nie je dostatočne špecifikovaný, nie je uvedený, aké náklady mal žalovaný s vypracovaním a uzavretím zmluvy, aké mal náklady na administratívu. Takáto zmluvná podmienka je neprijateľná, keďže toto ustanovenie je neurčité, nesprávne a klamlivé. Ako súčasť formulára zmluvy nebola táto zmluvná podmienka individuálne dojednaná a svojou výškou na jednej strane a absenciou zodpovedajúceho protiplnenia na strane druhej, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto predstavuje neprijateľnú podmienku. Zo zmluvy nie je možné zistiť, za akým účelom veriteľ túto odplatu požaduje. Predmetná zmluvná podmienka v rozpore s požiadavkou dobrej viery zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a spotrebiteľovi sa na základe tejto odplaty poplatku nedostáva reálne protiplnenie (pozri rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 24Csp/79/2022 zo dňa 17.10.2022).

64. Poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné, nakoľko ak veriteľ od dlžníka požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým dlžníka a vystavuje ho neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene. Pri preverovaní úverovej spoľahlivosti (bonity) a výšky úrokovej miery veriteľ postupuje vo vlastnom ekonomickom záujme minimalizovať nevyhnutnosť vlastných pohľadávok. Spotrebiteľ, resp. dlžník dôvodne a v dobrej viere očakáva, že veriteľ mu poradenstvo a informácie o poskytnutí úveru poskytne bezodplatne. V konečnom dôsledku predstavuje zmluvná podmienka neprijateľné zaťaženie spotrebiteľa, pretože je spotrebiteľovi účtovaný poplatok bez toho, aby veriteľ dlžníkovi ako spotrebiteľovi poskytoval skutočné protiplnenie (na porovnanie rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Karlsruhe sp. zn. AZ17U 192/2010 zo dňa 03.05.2010). Z uvedených dôvodov súd vyhlásil zmluvnú podmienku uvedenú vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.8.2004, v bode 13., o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, za neprijateľnú.

65. K zmluvnej podmienke týkajúcej sa výlučnej aplikácie Obchodného zákonníka na právny vzťah medzi stranami vyplývajúci zo zmluvy o úvere súd uvádza, že ide o zmluvné ustanovenie, ktoré je v rozpore s aktuálnou právnou úpravou - § 52 ods. 2 vetou treťou Občianskeho zákonníka, ktorý bol doplnený o túto vetu zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.04.2015. Ide o zmluvnú podmienku, ktorá nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvy v neprospech spotrebiteľa, keďže vylučuje použitie Občianskeho zákonníka, ktorého úprava v zásade je pre spotrebiteľa výhodnejšia ako úprava v Obchodnom zákonníku, napr. v ustanoveniach o odstúpení od zmluvy, premlčaní alebo úrokoch z omeškania. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na

právny záver vyplývajúci z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3MCdo/14/2014 z 21.04.2015, podľa ktorého vzhľadom na to, že zákon č. 102/2014 Z.z. neobsahuje prechodné ustanovenie k § 52 ods. 2 vete tretej, toto ustanovenie sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred dňom účinnosti danej právnej normy. Zároveň však súd poukazuje aj na už citovaný § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto táto zmluvná podmienka je v rozpore s citovaným ustanovením. ňou bolo upravené, že všetky vzťahy bez výnimky medzi účastníkmi zmluvy sa budú riadiť Obchodným zákonníkom, hoci nepochybne uzavreli spotrebiteľskú zmluvu, ktorá sa posudzuje v zmysle noriem občianskeho práva. Obchodný zákonník pritom neobsahuje úpravu neprijateľných zmluvných podmienok, a teda možno dospieť k záveru, že cieľom dojednania tejto zmluvnej podmienky zo strany žalovaného, ktorý ju predformuloval, bolo znemožnenie aplikácie právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa. Nepochybne preto aj táto zmluvná podmienka, ktorá je navyše v rozpore s aktuálnou právnou úpravou napĺňa všetky atribúty neprijateľnosti v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto aj v tejto časti súd žalobe vyhovel. Obdobnú zmluvnú podmienku súdy už určili právoplatnými rozsudkami za neprijateľnú (napr. rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 32Csp/136/2019-85 z 31.03.2021, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5CoCsp/22/2021 z 20.01.2022).

66. Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. 8440042, zo dňa 27.8.2004, v bode 20. už bola v minulosti posúdená zo strany všeobecných súdov ako neprijateľná v zmysle ust. § 53 ods. 1 OZ a súd nevidí dôvod na odklon od odôvodnenia uvedených rozhodnutí, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje a na tieto zároveň poukazuje.

67. „K zmluvnej podmienke týkajúcej sa zasielania upomienok, SMS správ, emailov odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že ide o podmienku, ktorá je objektívne spôsobilá vyvolať stav hrubej nerovnováhy práv a povinností zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keďže je formulovaná bez akéhokoľvek obmedzenia zo strany žalovaného. Mohla by preto viesť k tomu, že žalovaný by neúmerne obťažoval spotrebiteľa množstvom odoslaných upomienok a správ ich frekvenciou a časom, keďže podmienka pripúšťa túto komunikáciu aj v dňoch pracovného pokoja, či sviatkoch, aj v nočných hodinách. Takto široko formulovaná zmluvná podmienka a jej realizácia by mohla viesť aj k rozporu so zákonom konkrétne s § 9a ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Toto ustanovenie totiž zakazuje akýmkoľvek spôsobom kontaktovať alebo obťažovať spotrebiteľa počas sviatkov, dni pracovného pokoja alebo v pracovných dňoch po 18.hod. Sporná zmluvná podmienka teda môže predstavovať agresívnu obchodnú prax upravenú v § 9 zákona č. 250/2007 Z.z. a keďže pre posúdenie neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky postačuje to, ak objektívne je spôsobilá vyvolať stav hrubej nerovnováhy v neprospech spotrebiteľa, teda bez ohľadu na pôsobenie tejto klauzuly v skutkových okolnostiach konkrétneho prípadu, súd považoval za dôvodné vyhovieť žalobe o určenie jej neprijateľnosti a koná v skutkových okolnostiach prípadu.“ (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp/4/2023 z 31.05.2023).

68. Táto zmluvná podmienka umožňuje skutočne zasielať upomienky žalovanému či už písomné alebo elektronické, prípadne vo forme SMS správ žalobkyňi bez obmedzenia, teda v ktorýkoľvek deň a hodinu, čo je zjavne neprimerané, teda ide podľa názoru súdu o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

69. Pokiaľ žalovaný v tvrdil, že žalobkyňa mala možnosť od úverovej zmluvy odstúpiť, uvedené svedčí skôr o tom, že žalovaný sa spoliehal na nečinnosť spotrebiteľa, ktorý takýto úkon neučiní. Súdy takémuto konaniu žalovaného nemôžu poskytnúť ochranu, lebo je v rozpore s účelom a cieľom Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorý sleduje čo najúčinnejšiu ochranu práv spotrebiteľov ako slabšej zmluvnej strany.

70. Súd ešte uvádza, že pre rozhodnutie v predmetnej veci nie je podstatné to, či žalobkyňa niečo uhradila z poskytnutého úveru. Tým, že súd určil, že konkrétne zmluvné podmienky sú neprijateľné neznamená, že tým zanikla aj povinnosť žalobkyne poskytnuté finančné prostriedky žalovanému zaplatiť.

71. K námietke žalovaného o zjavnom zneužití práva žalobkyne (šikanóznom výkone práva) súd uvádza, že v priebehu konania nezistil, že by žaloba bola podaná v rozpore so svojou podstatou – vylúčenie neprijateľnosti zmluvných podmienok z právneho vzťahu strán sporu, príp. posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Z vykonaného dokazovania ani z okolností

prípade nevyplýva, že by žaloba bola podaná napr. z dôvodu úmyslu škodiť žalovanému. Aj táto námietka žalovaného je tak podľa názoru súdu nedôvodná.

72. Súd preto podanej žalobe v prevažnom rozsahu vyhovel, pričom obrannú argumentáciu žalovaného nepovažoval za spôsobilú zvrátiť názor súdu o dôvodnosti podanej žaloby. Zároveň súd uvádza, že obrannou argumentáciou žalovaného vo vzťahu k nároku spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie sa nezaoberal, nakoľko takýto nárok nebol predmetom konania.

73. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

74. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

75. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

76. Súd nevzhladol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, pre ktoré by žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu procesného úspechu nemal priznať. Žalobkyňa sa legitímne domáhala v súlade s právnym poriadkom ochrany svojich spotrebiteľských práv. O trovách konania preto súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Nakoľko súd uplatnenému nároku žalobkyne vyhovel v plnom rozsahu (s výnimkou nepatrnej časti jednej zmluvnej podmienky), priznal jej voči procesne neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.